

มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

ตำแหน่งประเภท

วิชาการ

สายงาน

วิชาการอาชีวบำบัด

ลักษณะงานโดยทั่วไป

สายงานนี้คลุมถึงตำแหน่งต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานทางวิชาการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยโรคจิต โรคประสาท ยาเสพติด บุคคลปัญญาอ่อนและผู้ป่วยที่มีบุคลิกภาพแปรปรวน หรือพิการ ซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศงาน และฝึกอบรมวิชาอาชีวบำบัด เพื่อพัฒนาข้าราชการผู้ปฏิบัติงานด้านอาชีวบำบัดในหน่วยงานจิตเวช และหน่วยงานอื่น และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

ชื่อตำแหน่งในสายงานและระดับตำแหน่ง

ตำแหน่งในสายงานนี้มีชื่อและระดับตำแหน่งดังนี้

นักอาชีวบำบัด

ระดับปฏิบัติการ

นักอาชีวบำบัด

ระดับชำนาญการ

นักอาชีวบำบัด

ระดับชำนาญการพิเศษ

ก.ก. กำหนดวันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

ตำแหน่งประเภท	วิชาการ
ชื่อสายงาน	วิชาการอาชีพบำบัด
ชื่อตำแหน่งในสายงาน	นักอาชีพบำบัด
ระดับตำแหน่ง	ปฏิบัติการ

หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานระดับต้น ที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถทางวิชาการในการทำงาน ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานด้านอาชีพบำบัด ภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านการปฏิบัติการ

(๑) วิเคราะห์ปัญหาของประชาชนที่มีความบกพร่อง หรือพิการ ทางด้านร่างกาย จิตใจ การเรียนรู้ และพัฒนาการ เพื่อนำไปวางแผนบำบัด รักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ

(๒) บำบัด รักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพประชาชน ผู้ที่มีความบกพร่อง หรือพิการ ทางด้านร่างกาย จิตใจ การเรียนรู้ และพัฒนาการ เพื่อพัฒนาทักษะในการทำกิจกรรมการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ

(๓) ปรับสภาพที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมของผู้ที่มีความบกพร่อง หรือพิการ ทางด้านร่างกาย จิตใจ การเรียนรู้ และพัฒนาการ เพื่อให้บุคคลดำเนินชีวิตได้ตามศักยภาพ สามารถพึ่งพาตนเอง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว ชุมชนและสังคม

(๔) ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ สำรวจ วิจัย รวบรวมข้อมูลทางวิชาการเบื้องต้นที่ไม่ซับซ้อนเพื่อพัฒนาคุณภาพงานด้านอาชีพบำบัด

๒. ด้านการวางแผน

วางแผนการทำงานที่รับผิดชอบ ร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานตามแผนงานหรือโครงการของหน่วยงานหรือส่วนราชการ หรือโครงการ และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

๓. ด้านการประสานงาน

(๑) ประสานการทำงานร่วมกันทั้งภายในและภายนอกทีมงาน หน่วยงานหรือส่วนราชการ เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด

(๒) ชี้แจงและให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล ข้อเท็จจริง แก่บุคคล หน่วยงานหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจหรือความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

๔. ด้านการบริการ

(๑) ให้คำแนะนำเบื้องต้นด้านอาชีพบำบัดแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับการบำบัด รักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ด้านอาชีพบำบัด

(๒) จัดทำบทความ เอกสารทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ ให้เข้าใจงานด้านอาชีพบำบัด

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

มีคุณวุฒิต่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

๑. ได้รับปริญญาตรีหรือคุณวุฒิต่างอื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกัน ในสาขาวิชา เกษตรศาสตร์ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ หรือสาขาวิชากายภาพบำบัด หรือสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งหรือหลายสาขาดังกล่าว ในทางที่กรุงเทพมหานครเห็นว่าเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติ หรือสาขาวิชาอื่นที่ ก.ก. กำหนดว่าใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ได้

๒. ได้รับปริญญาโทหรือคุณวุฒิต่างอื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกัน ในสาขาวิชา เกษตรศาสตร์ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ หรือสาขาวิชากายภาพบำบัด หรือสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งหรือหลายสาขาดังกล่าว ในทางที่กรุงเทพมหานครเห็นว่าเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติ หรือสาขาวิชาอื่นที่ ก.ก. กำหนดว่าใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ได้

๓. ได้รับปริญญาเอกหรือคุณวุฒิต่างอื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกัน ในสาขาวิชา เกษตรศาสตร์ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ หรือสาขาวิชากายภาพบำบัด หรือสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งหรือหลายสาขาดังกล่าว ในทางที่กรุงเทพมหานครเห็นว่าเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติ หรือสาขาวิชาอื่นที่ ก.ก. กำหนดว่าใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ได้

๔. ได้รับปริญญาหรือคุณวุฒิต่างอื่นที่ ก.ก. กำหนดว่าใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ได้

ความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่ง

๑. มีความรู้ความสามารถที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งตามที่ ก.ก. กำหนด
๒. มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งตามที่ ก.ก. กำหนด
๓. มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งตามที่ ก.ก. กำหนด

ก.ก. กำหนดวันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

ตำแหน่งประเภท	วิชาการ
ชื่อสายงาน	วิชาการอาชีวบำบัด
ชื่อตำแหน่งในสายงาน	นักอาชีวบำบัด
ระดับตำแหน่ง	ชำนาญการ

หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก

ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างานหรือเทียบเท่า ซึ่งต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ร่วมปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญสูงในงานด้านอาชีวบำบัด ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยาก และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย หรือ

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญสูงในงานด้านอาชีวบำบัด ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยาก และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านการปฏิบัติการ

(๑) วิเคราะห์ปัญหา ของประชาชนที่มีความบกพร่อง หรือพิการ ทางด้านร่างกาย จิตใจ การเรียนรู้ และพัฒนาการเพื่อนำไปวางแผนบำบัด รักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ

(๒) ปฏิบัติการ บำบัด รักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพประชาชนผู้ที่มีความบกพร่อง หรือพิการทางด้านร่างกาย จิตใจ การเรียนรู้ และพัฒนาการ เพื่อพัฒนาทักษะในการทำกิจกรรม การดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพ

(๓) ปรับสภาพที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม ของผู้ที่มีความบกพร่อง หรือพิการ ทางด้านร่างกาย จิตใจ การเรียนรู้ และพัฒนาการ เพื่อให้บุคคลดำเนินชีวิตได้ตามศักยภาพ สามารถพึ่งพาตนเอง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว ชุมชนและสังคม

(๔) ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ สำรวจ วิจัย รวบรวมข้อมูลทางวิชาการที่ยากและซับซ้อนต้องอาศัยความรู้ทางวิชาการระดับสูง เพื่อพัฒนาคุณภาพงานด้านอาชีวบำบัด

๒. ด้านการวางแผน

วางแผนหรือร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานตามแผนงานหรือโครงการของหน่วยงานหรือส่วนราชการ และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

๓. ด้านการประสานงาน

(๑) ประสานการทำงานร่วมกันโดยมีบทบาทในการให้ความเห็นและคำแนะนำเบื้องต้นแก่สมาชิกในทีมงาน หน่วยงานหรือส่วนราชการอื่น เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้

(๒) ให้ข้อคิดเห็นหรือคำแนะนำเบื้องต้นแก่สมาชิกในทีมงาน บุคคล หน่วยงานหรือส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

๔. ด้านการบริการ

สอน ฝึกอบรม ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีด้านอาชีพบำบัดแก่เจ้าหน้าที่ระดับรองลงมา บุคคลที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับการบำบัด รักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ด้านอาชีพบำบัด

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

๑. มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนักอาชีพบำบัด ระดับปฏิบัติการ และ

๒. ดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งมาแล้ว ดังต่อไปนี้

๒.๑ ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ

๒.๒ ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ ไม่น้อยกว่า ๖ ปี สำหรับผู้มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยกำหนดเวลา ๖ ปี ให้ลดเป็น ๕ ปี สำหรับผู้มีคุณวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรีที่มีหลักสูตรกำหนดเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๕ ปี ต่อจากประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และให้ลดเป็น ๔ ปี สำหรับผู้มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีหลักสูตรกำหนดเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ ปี ต่อจากประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และกำหนดเวลา ๖ ปี ให้ลดเป็น ๔ ปี สำหรับผู้มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนักอาชีพบำบัด ระดับปฏิบัติการ ข้อ ๒ หรือ ข้อ ๔ ที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาโท และให้ลดเป็น ๒ ปี สำหรับผู้มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนักอาชีพบำบัด ระดับปฏิบัติการ ข้อ ๓ หรือข้อ ๔ ที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาเอก

๒.๓ ตำแหน่งอย่างอื่นที่เทียบเท่า ๒.๑ หรือ ๒.๒ แล้วแต่กรณี ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.ก. กำหนด

และ

๓. ปฏิบัติงานด้านอาชีพบำบัด หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่กรุงเทพมหานครเห็นว่าเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี

ความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่ง

๑. มีความรู้ความสามารถที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งตามที่ ก.ก. กำหนด
๒. มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งตามที่ ก.ก. กำหนด
๓. มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งตามที่ ก.ก. กำหนด

ก.ก. กำหนดวันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

ตำแหน่งประเภท	วิชาการ
ชื่อสายงาน	อาชีวบำบัด
ชื่อตำแหน่งในสายงาน	นักอาชีวบำบัด
ระดับตำแหน่ง	ชำนาญการพิเศษ

หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก

ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างานหรือเทียบเท่า ซึ่งต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ร่วมปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานสูงมากในด้านอาชีวบำบัด ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยากมาก และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย หรือ

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานสูงมากในด้านอาชีวบำบัด ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยากมาก และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านการปฏิบัติการ

(๑) วิเคราะห์ปัญหาของประชาชนที่มีความบกพร่อง หรือพิการ ทางด้านร่างกาย จิตใจ การเรียนรู้ และพัฒนาการ รวมทั้งคาดการณ์ วางแผน ป้องกันปัญหา หรือภาวะเสี่ยงเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาการบำบัด รักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ

(๒) ตรวจสอบ ปฏิบัติการ บำบัด รักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพประชาชนผู้ที่มีความบกพร่อง หรือพิการ ทางด้านร่างกาย จิตใจ การเรียนรู้ และพัฒนาการ รวมทั้งคาดการณ์ วางแผน ป้องกันปัญหา หรือภาวะเสี่ยง เพื่อพัฒนาทักษะในการทำกิจกรรมการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ

(๓) ปรับสภาพที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม ของผู้ที่มีความบกพร่อง หรือพิการ ทางด้านร่างกาย จิตใจ การเรียนรู้ และพัฒนาการ รวมทั้งคาดการณ์ วางแผน ป้องกันปัญหา หรือภาวะเสี่ยง เพื่อให้บุคคลดำเนินชีวิตได้ตามศักยภาพ สามารถพึ่งพาตนเอง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว ชุมชนและสังคม

(๔) ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ สำรวจ วิจัย เรื่องที่ยากเป็นพิเศษ และมีความซับซ้อน ต้องอาศัยความรู้ทางวิชาการหรือประสบการณ์สูงโดยมีการค้นคว้าอ้างอิงหรือใช้ข้อมูลจากภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพงานด้านอาชีวบำบัด

๒. ด้านการวางแผน

วางแผนหรือร่วมดำเนินการวางแผนงาน โครงการของหน่วยงานหรือส่วนราชการ มอบหมายงาน แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานและติดตามประเมินผล เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

๓. ด้านการประสานงาน

(๑) ประสานการทำงานร่วมกันในที่ทีมงาน โดยมีบทบาทในการชี้แนะ จูงใจ ทีมงาน หน่วยงานหรือส่วนราชการอื่น เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้

(๒) ชี้แจง ให้ข้อคิดเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการหรือคณะทำงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์และเกิดความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกัน

๔. ด้านการบริการ

สอน ฝึกอบรม ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี นิเทศงาน ด้านอาชีพบำบัด แก่ ผู้ใต้บังคับบัญชา บุคคลที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับการบำบัด รักษาและฟื้นฟู สมรรถภาพ เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ด้านอาชีพบำบัด

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

๑. มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนักอาชีพบำบัด ระดับปฏิบัติการ และ
 ๒. ดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งมาแล้ว ดังต่อไปนี้
 - ๒.๑ ประเภทอำนวยการ ระดับต้น
 - ๒.๒ ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ
 - ๒.๓ ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ไม่น้อยกว่า ๔ ปี
 - ๒.๔ ตำแหน่งอย่างอื่นที่เทียบเท่า ๒.๑ หรือ ๒.๒ หรือ ๒.๓ แล้วแต่กรณี ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.ก. กำหนด
- และ
๓. ปฏิบัติงานด้านอาชีพบำบัด หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี

ความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่ง

๑. มีความรู้ความสามารถที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งตามที่ ก.ก. กำหนด
๒. มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งตามที่ ก.ก. กำหนด
๓. มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งตามที่ ก.ก. กำหนด

ก.ก. กำหนดวันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

